

Karel Kavalec: Souvislosti mezi sexuální orientací gay vyučujících a jejich profesní spokojeností

Oponentský posudek

Autor se v bakalářské práci věnoval gay vyučujícím a jejich spokojenosti v rámci českých škol. Zkoumání zkušeností osob z minorit v rámci učitelské profese, v tomto případě gay mužů, považuji za důležité a přínosné.

V teoretické části práce autor pracuje s dostatečným množstvím zdrojů jak české, tak zahraniční literatury. Autor správně zmiňuje, že sexualita a sexuální orientace jsou oddělené pojmy od biologického pohlaví či genderové identity. Avšak doporučila bych definici biologického pohlaví i genderové identity zpřesnit, nyní z mého pohledu v návaznosti na definici sexuality mohou působit matoucím dojmem. Dále v teoretické části nacházíme podkapitoly věnované coming outu či předsudečnému násilí, které poskytují čtenářstvu vhled do negativních aspektů, s kterými se LGBTQ+ lidé ve svém životě potýkají. Oceňuji také podkapitolu věnovanou menšinovému stresu. Kromě klimatu školy bych doporučila zařadit také kapitolu o spokojenosti vyučujících obecně – ač jde o téma široké, věřím, že by mohlo obohatit jak teoretickou část, tak pomoci v části výzkumné a to nejen vzhledem k názvu práce. Co se týká stylistické a jazykové úpravy, doporučila bych místo slova „intersexuál“ používat „intersex osoby“, první formulace může asociovat, že jde o pojem vážící se k sexuální orientaci, což není pravdou. Autor v celé práci používá pro ženská jména tvar s ová v závorce, např. Lee(ová), což kvituji jako zajímavou cestu, jak v psaném textu pracovat s přechylováním jmen.

Ve výzkumné části zvolil autor kvalitativní přístup, pro který definoval celkem pět výzkumných otázek včetně jedné hlavní. Metodu polo-strukturovaných rozhovorů a tematickou analýzu dat hodnotím vzhledem k záměru práce jako vhodnou. Velikost vzorku 7 učitelů vnímám jako dostatečnou, ačkoliv má své limity, které autor vhodně uvádí – jde o předchozí známost s respondenty nebo jejich samovýběr, který mohl ovlivnit výsledky výzkumu. Autor prezentuje výsledky analýzy v rámci tematických kategorií, a činí tak čtivým narativním stylem, které doplňuje o citace. Výsledky ukazují mimo jiné různorodé způsoby, jakými vyučující v práci komunikují svoji sexuální orientaci.

Práce mapuje zkušenosti gay vyučujících na 2.stupni ZŠ a SŠ, a přes převažující spokojenost respondentů také věrně zachycuje, jak může být prostředí škol nepřijímající pro LGBTQ+ vyučující, a zejména pro studující, o kterých vyučující mohou mluvit urážlivě nebo s despektem.

Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě.

Otázky:

- Co se domníváte, že byly pozitivní či protektivní faktory, které pomohly respondentům ve vašem výzkumu cítit se ve své škole dobře?
- Jak se domníváte, že by se lišily výsledky ohledně spokojenosti a otevřenosti, pokud by byl vzorek více náhodný?
- Co byste doporučil školám, aby vytvářely více přijímající prostředí pro gay vyučující?

V Praze 27.8. 2024

Mgr. Marcela Macháčková

